

11/17/2020

X 01-00-2 / 17.11.2020

Изходящ №
Деловодство
Signed by: DIANA VASILEVA MITEVA

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Вх. № КП-053-03-88
дата 25.11.2020 г.

до
г-жа АННА АЛЕКСАНДРОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ
НА ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТОТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На Ваш изх. № КП-053-03-88/13.11.2020 г.

ОТНОСНО: становище на Агенция по вписванията по проект на Закон за защита на физическите лица при неплатежоспособност

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО АЛЕКСАНДРОВА,

Във връзка с постъпило в Агенция по вписванията Ваше писмо с вх. рег. № 01-00-2/13.11.2020 г. за становище по внесен от г-н Искрен Веселинов на 29.10.2020 г. проект на Закон за защита на физическите лица при неплатежоспособност, с който са предвидени задължения на Агенция по вписванията, свързани със създаването, воденето и съхраняването на Централен електронен регистър на физическите лица в неплатежоспособност, Ви уведомявам за следното:

С влизането в сила на Закона за търговския регистър (понастоящем Закон за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел) от 01.01.2008 г.

1

София 1111, ул. „Елисавета Багряна“ 20

тел.: 9486181, факс: 9486 194

www.registryagency.bg

office@registryagency.bg

стартира реформата в регистърното производство на търговците в България, като регистрацията преминава от окръжните съдилища в Агенция по вписванията.

Реформата продължава по отношение регистрацията на юридическите лица с нестопанска цел и от 1 януари 2018 г. Агенцията по вписванията води регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.

Търговският регистър и регистърът на юридическите лица с нестопанска цел (ТРРЮЛНЦ) е обща електронна база данни, съдържаща обстоятелствата, вписани по силата на закон, и актовете, обявени по силата на закон, за търговците и клоновете на чуждестранни търговци, юридическите лица с нестопанска цел и клоновете на чуждестранни юридически лица с нестопанска цел. Воденето на ТРРЮЛНЦ се осъществява от Дирекция „Дължностни лица по регистрация“ като част от специализираната администрация на Агенция по вписванията, чиято численост по устройствения правилник понастоящем е 120 щатни бройки. Съгласно чл. 20, ал. 1 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ЗТРРЮЛНЦ) длъжностните лица по регистрацията се назначават с конкурс при условията и по реда на Кодекса на труда и следва да имат завършено висше юридическо образование, придобита юридическа правоспособност и юридически стаж не по-малко от 3 години.

С изменения и допълнения в законодателството през последните години се предвиди в ТРРЮЛНЦ да се вписват множество нови обстоятелства и да се обявяват нови актове, като са въведени и различни допълнителни изисквания, свързани с регистърните производства.

В изпълнение на новия Закон за мерките срещу изпирането на пари (Обн. ДВ. бр.27 от 27 март 2018 г.) от 1 февруари 2019 г. Агенцията по вписванията води и регистър на действителните собственици, като за целта в ТРРЮЛНЦ е обособен специален раздел „Действителни собственици“.

С изменения и допълнения на Закона за особените залози (изм. и доп. ДВ. бр.105 от 30 декември 2016 г.) е предвидено преминаването на Централния регистър на особените залози към Агенция по вписванията, цялостна електронизация на регистъра с цел предоставяне на електронни услуги в съответствие с изискванията на Закона за електронното управление и превръщането му в публично достъпна база данни за вписаните обстоятелства и обявените актове. Вписванията в Централния регистър на особените залози (ЦРОЗ) ще се извършват от длъжностни лица по вписванията, които ще се назначават при

условията и по реда чл. 20 от ЗТРРЮЛНЦ. По този начин статутът на длъжностните лица по вписванията в ЦРОЗ е приравнен на този на длъжностните лица по регистрация в ТРРЮЛНЦ.

Новите правила във връзка с воденето на ЦРОЗ, които ще бъдат в сила от 01.01.2022г., налагат изграждане на нова електронна информационна система, изменение на Устройствения правилник на Агенцията по вписванията, в който да се предвидят щатни бройки за длъжностните лица по вписванията, както и допълнение на Тарифата за държавните такси, събиращи от Агенция по вписванията, относно таксите, които следва да се събират по Закона за особените залози.

От направения преглед и анализ е видно, че от 01.01.2008 г. Агенцията по вписванията е въвела редица нови услуги, свързани с функционирането на водените от нея регистри.

Следва да се посочи, че за практическото приложение на нормите, предвидени в проекта на Закон за защита на физическите лица при неплатежоспособност, е необходимо изграждане на изцяло нова информационна система с цел осигуряване на технологични функционалности за вписване на обстоятелствата и обявяване на актовете относно неплатежоспособността на физическите лица. Създаването на новия Централен електронен регистър на физическите лица в неплатежоспособност е възможно едва след приемане от министъра на правосъдието на Наредбата по чл. 7, ал. 6 от законопроекта, която детайлно следва да съдържа структурата на регистъра. Въз основа на наредбата е необходимо да се стартира процедура по Закона за обществените поръчки и да се избере изпълнител. В тази връзка в Преходните и заключителни разпоредби от проектозакона е необходимо да се предвиди достатъчен срок за изграждане на информационната система на регистъра след приемане на наредбата от министъра на правосъдието.

При наличната численост на служителите на Агенция по вписванията и с оглед по-горе посочените функции на длъжностните лица по регистрацията и на длъжностните лица по вписванията не е възможно същите да водят и Централен електронен регистър на физическите лица в неплатежоспособност. Още повече, че този регистър не може да бъде част от ТРРЮЛНЦ или от Централния регистър на особените залози, а следва да бъде изграден като нов, самостоятелен електронен регистър, за воденето на който е необходимо да бъде обособено ново структурно звено в рамките на администрацията на Агенция по вписванията. В тази връзка в проектозакона липсват изисквания по отношение на лицата,

които ще извършват вписвания, заличавания и обявявания в централния електронен регистър на физическите лица в неплатежоспособност.

В допълнение следва да се посочи, че по бюджета на Агенция по вписванията не са предвидени средства за изграждане на нова информационна система.

Предвид гореизложеното, ако не бъде осигурен необходимият административен капацитет и не бъде изградена информационна система, Агенцията по вписванията няма да е в състояние да изпълнява възложените ѝ задължения с проекта на Закон за защита на физическите лица при неплатежоспособност по водене на Централен електронен регистър на физическите лица в неплатежоспособност.

По отношение на отделни текстове от законопроекта правим следните бележки и коментари:

I. В законопроекта е необходимо да бъде проведено ясно разграничение между случаите на вписане и случаите на обявяване в Централния електронен регистър на физическите лица в неплатежоспособност. В чл. 7, ал. 2 е предвидено, че обстоятелствата се вписват, а актовете се обявяват, но по-нататък в законопроекта това разграничение не е проведено.

В чл. 7, ал. 3 следва да се уточни кои са обстоятелствата, подлежащи на вписане и кои са актовете, подлежащи на обявяване в регистъра.

В чл. 7, ал. 4 на законопроекта е посочено, че в Агенция по вписванията се изпращат преписи от „актовете и документите, подлежащи на обявяване или вписане“. В чл. 39, ал. 1 също се съдържа подобен запис, предвиждащ вписане, а не обявяване на актове и документи.

В чл. 8 е използван изразът „обявени в регистъра обстоятелства“, което противоречи на направеното от чл. 7, ал. 2 разграничение.

Съгласно чл. 14, ал. 3 съдът уведомява Агенция по вписванията за определени обстоятелства, а съгласно чл. 16, ал. 5 съдът обявява (а не изпраща за обявяване) в регистъра описа на имуществото на дължника.

II. От законопроекта не става ясно дали вписванията и обявяванията в регистъра ще се извършват единствено служебно въз основа на акт на съда или е възможно това да става по инициатива на други субекти - например в хипотезите на чл. 30, ал. 2, чл. 35, чл. 38 и чл. 39.

В чл. 38, ал. 1 не е изрично предвидено дали заличаването се извършва въз основа на постановено съдебно решение, или е допустимо това да стане въз основа на подадена до Агенция по вписванията молба от дължника или трети лица.

Съгласно чл. 39, ал. 2 вр. ал. 1 от законопроекта дължникът и всички вписвания и обявявания, свързани с производството за защитата му, се заличават предсрочно от регистъра въз основа на молба, но не е конкретизирано дали молбата се подава до съда или до Агенция по вписванията.

III. По силата на чл. 7, ал. 4 от законопроекта съдът е длъжен да изпрати преписи от посочените актове и документи в съответното териториално подразделение на Агенция по вписванията. Доколкото целта на законопроекта е да се създаде централен електронен регистър, не е необходимо да се урежда изпращането на актовете и документите в териториалните подразделения. Предлагаме от текста на посочената разпоредба да отпаднат думите „съответното териториално подразделение на“.

IV. В чл. 7, ал. 5 от законопроекта е предвидено приемането на Тарифа за таксите, събиращи за справки и удостоверения въз основа на регистъра. Всички събиращи от Агенцията по вписванията такси са уредени в Тарифата за държавните такси, събиращи от Агенцията по вписванията, приета с ПМС № 243 от 14.11.2005 г., поради което систематичното място на таксите по Закона за защита на физическите лица при неплатежоспособност следва да е в съществуващата тарифа.

С УВАЖЕНИЕ,

17.11.2020 г.

Изпълнителен директор
Signed by: GABRIELA NIKOLAEVA KOZAREVA